

ZALECENIA

ZALECENIE KOMISJI (UE) 2018/464

z dnia 19 marca 2018 r.

w sprawie monitorowania metali i jodu w wodorostach morskich, halofitach i produktach na bazie wodorostów morskich

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1881/2006 ⁽¹⁾ ustanowiono najwyższe dopuszczalne poziomy (NDP) arsenu, kadmu i ołowiu w różnych środkach spożywczych. Obecnie nie istnieją jednak żadne NDP dla tych substancji w wodorostach morskich i halofitach, z wyjątkiem NDP ustanowionych na podstawie wymienionego rozporządzenia dla suplementów diety składających się wyłącznie lub głównie z wodorostów morskich lub produktów otrzymanych z wodorostów morskich.
- (2) Najwyższy dopuszczalny poziom pozostałości (NDP) w odniesieniu do rtęci ustanowiony w rozporządzeniu (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾ dla alg i organizmów prokariotycznych określono na domyślnym poziomie 0,01 mg/kg.
- (3) W 2006 r. Komitet Naukowy ds. Żywności ustalił górną granicę spożycia jodu na poziomie 600 µg dziennie dla dorosłych i 200 µg dziennie dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat ⁽³⁾. Komitet wskazał, że spożywanie bogatych w jod produktów na bazie alg (zwłaszcza produktów suszonych) może prowadzić do niebezpiecznie wysokiego, nadmiernego spożycia jodu, jeśli takie produkty zawierają więcej niż 20 mg jodu na kilogram suchej masy, a narażona populacja mieszka na obszarze endemicznego niedoboru jodu.
- (4) Dostępne dane dotyczące występowania wskazują, że wodorosty morskie zawierają znaczne stężenia arsenu, kadmu, jodu, ołowiu i rtęci. Ponieważ halofity również rosną w środowisku morskim, można zasadnie założyć, że będą one charakteryzować się podobnym modelem absorpcji tych substancji, a tym samym podobnym modelem zanieczyszczenia.
- (5) Udział wodorostów morskich i halofitów w zwyczajach konsumpcyjnych niektórych konsumentów w UE jest coraz większy. W związku z tym należy ocenić, czy udział arsenu, kadmu, jodu, ołowiu i rtęci z wodorostów morskich i halofitów w całkowitym narażeniu na te substancje wymaga ustanowienia najwyższych dopuszczalnych poziomów arsenu, kadmu i ołowiu dla tych towarów lub zmiany najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości rtęci dla alg i organizmów prokariotycznych lub innego działania, które należy podjąć w odniesieniu do narażenia na jod z tych produktów.
- (6) Specyfikacje dla dodatków do żywności na bazie wodorostów morskich ustanowiono w załącznikach do rozporządzenia Komisji (UE) nr 231/2012 ⁽⁴⁾. W odniesieniu do niektórych z tych dodatków EFSA zaleciła przeprowadzenie przeglądu poziomów zanieczyszczeń toksycznymi pierwiastkami, aby zapewnić, by stosowanie tych dodatków nie stanowiło istotnego źródła narażenia na te toksyczne pierwiastki, w szczególności dla niemowląt i małych dzieci ⁽⁵⁾. W związku z tym należy ocenić narażenie na arsen, kadm, jod, ołów i rtęć w dodatkach do żywności na bazie wodorostów morskich i alg.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustalające najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych (Dz.U. L 364 z 20.12.2006, s. 5).

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG (Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1).

⁽³⁾ Górny tolerowany poziom spożycia witamin i minerałów – Komitet Naukowy ds. Żywności – Panel Naukowy ds. Produktów Dietetycznych, Żywnienia i Alergii. Luty, 2006 http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/efsa_rep/blobserver_assets/ndatolerableuil.pdf

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 231/2012 z dnia 9 marca 2012 r. ustanawiające specyfikacje dla dodatków do żywności wymienionych w załącznikach II i III do rozporządzenia (WE) nr 1333/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 83 z 22.3.2012, s. 1).

⁽⁵⁾ Ponowna ocena agaru (E406) jako dodatku do żywności. *Dziennik EFSA* 2016; 14(12): 4645.

- (7) W odniesieniu do arsenu, ołowiu, kadmu i rtęci najwyższe dopuszczalne poziomy w paszach ustalono w dyrektywie 2002/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾. Z uwagi na fakt, że niektóre gatunki wodorostów morskich stosowane są jako pasza, należy także zbadać zawartość metali w tych gatunkach, zarówno ze względu na zdrowie zwierząt, jak i w związku z możliwością przeniesienia tych metali do produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego.
- (8) Na poparcie oceny narażenia z diety należy gromadzić dane o występowaniu arsenu, kadmu, jodu, ołowiu i rtęci w różnych gatunkach wodorostów morskich, halofitach oraz produktach wytwarzanych na bazie wodorostów morskich,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

1. Państwa członkowskie, przy współpracy z podmiotami prowadzącymi przedsiębiorstwa paszowe i żywnościowe, powinny monitorować w latach 2018, 2019 i 2020 obecność arsenu, kadmu, jodu, ołowiu i rtęci w wodorostach morskich, halofitach i produktach na bazie wodorostów morskich. Aby umożliwić dokładne oszacowanie narażenia, monitorowanie powinno odzwierciedlać zwyczaje konsumpcyjne i stosowanie pasz oraz obejmować jadalne halofity, w tym *Salicornia europaea* i *Tetragonia tetragonoides*, oraz szeroki zakres gatunków wodorostów morskich: arame (*Ecklonia bicyclis*), morskczyn pęcherzykowany (*Fucus vesiculosus*), dulse (*Palmaria palmata*), hijiki (*Hizikia fusiforme*), chrząstnica kędzierzawa (*Chondrus crispus*), listownica palczasta (*Laminaria digitata*), listownica japońska (*Laminaria japonica*, *Saccharina japonica*), nori (wodorosty z rodzaju *Porphyra* i *Pyropia* spp.), workoliść członowaty (*Ascophyllum nodosum*), sałata morska (*Ulva* sp.), spaghetti morskie (*Himanthalia elongata*), morskczyn piłkowany (*Fucus serratus*), wodorosty z rodzaju *Codium* sp., listownica cukrowa (*Saccharina latissima*), undaria pierzastodzielna (*Undaria pinnatifida*) i skrzydlica jadalna (*Alaria esculenta*). Należy gromadzić także dane dotyczące występowania odnoszące się do dodatków do żywności na bazie wodorostów morskich, w tym E400, E401, E403, E404, E405, E406, E407, E407a i E160a(iv).
2. W celu zapewnienia reprezentatywności próbek dla badanej partii do celów monitorowania żywności należy stosować procedury pobierania próbek ustanowione w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 333/2007 ⁽²⁾.
3. Do celów monitorowania paszy należy stosować przepisy przewidziane w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 152/2009 ⁽³⁾.
4. Analizę należy przeprowadzać zgodnie z załącznikiem III do rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾, wykorzystując w tym celu metodę analizy, o której wiadomo, że daje wiarygodne wyniki.
5. Analizę obecności rtęci należy przeprowadzać najlepiej poprzez oznaczanie zawartości metylortęci i rtęci ogółem, zaś analizę obecności arsenu – poprzez oznaczanie zawartości nieorganicznego arsenu i arsenu ogółem oraz, jeśli to możliwe, innych odpowiednich rodzajów arsenu.
6. Należy przedstawić gatunki lub numery dodatków oraz informację, czy analizie poddano produkty świeże, suszone czy przetworzone. W miarę możliwości należy podać także informacje na temat pochodzenia produktów (dzikie lub uprawne), daty i miejsca zbioru, analizowanej części wodorostów morskich i ewentualne informacje zamieszczone na etykiecie produktów końcowych.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2002/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie niepożądanych substancji w paszach zwierzęcych (Dz.U. L 140 z 30.5.2002, s. 10).

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 333/2007 z dnia 28 marca 2007 r. ustanawiające metody pobierania próbek i analizy do celów kontroli poziomów pierwiastków śladowych i zanieczyszczeń procesowych w środkach spożywczych (Dz.U. L 88 z 29.3.2007, s. 29).

⁽³⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 152/2009 z dnia 27 stycznia 2009 r. ustanawiające metody pobierania próbek i dokonywania analiz do celów urzędowej kontroli pasz (Dz.U. L 54 z 26.2.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U. L 165 z 30.4.2004, s. 1).

7. Dane pochodzące z monitorowania należy przedstawiać EFSA w regularnych odstępach czasu wraz z wymaganymi informacjami oraz w formacie sprawozdania elektronicznego określonego przez EFSA w celu ich późniejszego zamieszczenia w jednej bazie danych.

Sporządzono w Brukseli dnia 19 marca 2018 r.

W imieniu Komisji
Vytenis ANDRIUKAITIS
Członek Komisji
